

Стенографски дневник

НА

48. заседание

Петък, 5 април 1946 г.

(Открито в 16 ч. 45 м.)

Председателствувал подпредседателят Петър Попзлатев. Секретари: д-р Георги Славчев и Георги Христов.

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.		Стр.
Съобщения:		2. За изменение и допълнение на чл. 237 от закона за народното здраве. (Второ четене)	575
Отпуски	573		
Законопроекти	573	3. За допълнение на наредбата-закон за Българската земеделска и кооперативна банка. (Второ четене)	575
По дневния ред:		Дневен ред за следващото заседание	575
Законопроекти: 1. За изменение и допълнение на закона за финансовото облекчение и заздравяване на общините. (Второ четене)	573		

Председателстващ Петър Попзлатев: (Звъни) Има нужният брой народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: Александър Чичовски, Александър Ковачев, Анастас Циганчев, Атанас Добревски, Борис Чобанов, Борис Димов, д-р Васил Ханджиев, Васил Чобанов, Вълко Червенков, д-р Георги Гецов, д-р Георги Славчев, Димитър Икономов, Драгомир Вълчков, Екатерина Аврамова, Екатерина Няколова, Елена Кецкарова, Желю Желев, Иван Кръстев, Иван Тонев, Иван Арнаудов, Йордан Бодуров, Коста Кочанов, Кръстю Недков, Малю Малев, Марин Маринов, Милан Маджарски, Михаил Константинов, Никола Балканджиев, Никола Лазаров, Николай Георгиев, Николай Иванов, Пенчо Пенчев, Петър Ковачев, Ради Найденов, Райчо Боев, Руси Табаков, д-р Сергей Мисирков, Симеон Ковачев, Слави Пушкаров, Стефан Керекон, Стефан Каракостов, Тачо Даскалов, Титко Черноколев, Тодор Панайотов, Тодор Янакиев, Трайчо Костов, Филип Филипов, Цоло Камеков, Юсеин Шолев и Янко Марков)

Съобщавам на Народното събрание, че председателството е разредило отпуски на следните народни представители: Анастас Циганчев — 1 ден, Борис Димов — 1 ден, Драгомир Вълчков — 1 ден, Иван Тонев — 1 ден, Михаил Ат. Константинов — 1 ден, Никола Пантев — 1 ден, Райчо Боев Славков — 1 ден, Стефан Каракостов — 1 ден, Кръстю Ж. Добрев — 2 дена, Костадин Лазаров Кожухаров — 2 дена, Кирил Тонев Игов — 2 дена, Тодор Панайотов — 3 дни, Ганю Златинов Ванчев — 3 дни, Малю Калев — 4 дни, Йордан Николов Пекарев — 4 дни, и д-р Георги Славчев — 5 дни.

От Министерството на социалната политика са постъпили следните законопроекти:

Законопроект за изменение на закона за отпускане 18.000.000 лв. заем на общинското предприятие за експлоатация на Павелбанските минерални бани.

Законопроект за изменение на закона за отпускане 11.000.000 лв. заем на Силистренското градско общинско управление.

Законопроект за увеличение на наказателните санкции по законите за закрила на труда.

Законопроект за връщане на сумата 701.253 лв. от Института за обществено осигуряване на „Нептун“ — корабостроително акционерно дружество в София.

Законопроект за изменение и допълнение на наредбата-закон за продължаване давностния срок за плащанията от осигуровката „Болест и майчинство“ при Института за обществено осигуряване — „Държавен вестник“, брой 275, от 11 декември 1944 г.

Законопроект за изменение на закона за отпускане 2.500.000 лв. заем на Русенското градско общинско управление.

Законопроектите са раздадени на г-да народните представители и ще бъдат поставени на дневен ред.

Минаваме към точка първа от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за финансово облекчение и заздравяване на общините.

Има думата г-н докладчикът.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„ЗАКОН

за изменение и допълнение на закона за финансово облекчение и заздравяване на общините.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат заглавното на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 1. След чл. 236 се прибавят следните нови членове:
„23в. Разпоредбите на чл. 11 от наредбата-закон за добиване, разпределение и продажба на дървените материали, чл. 57, алинея втора, от наредбата-закон за устройството на съдилищата, забележката към § 18 от бюджета на Министерството на правосъдието за 1939 бюджетна година и чл. 12, точки 5, 6 и 7, от закона за вътроснабдяване и канализация на населените места се отменяват. Внесените досега суми от процента 10% върху добива от държавните гори и от налога върху добива от частните гори не се връщат.
23г. В чл. 129 от закона за милицията в селските общини думите: „такса 5 лв.“ се заменят с думите: „такса до 100 лв.“

Комисията прибави след чл. 23в следната забележка: (Чете)

„За забележка. Отменяването на чл. 57, алинея втора, от наредбата-закон за устройството на съдилищата и на забележката към § 18 от бюджета на Министерството на правосъдието за 1939 бюджетна година, влиза в сила от 1 януари 1947 г.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 2. Чл. 24в, алинея трета, се изменя така: „22. Налог 4% върху стойността на продадената на рибната борса или тържище риба. Половината от налога се внася на общината, в която е борсата или тържището, а другата половина — на общината, жителите на която са уловили рибата.“

Накрая се поставя запетая и се прибавя следният нов текст: (Чете)

„рибата, която се лови в талините — половината от налога за общината, в която се намира тържището, 25% за жителите на общината, от която са рибарите, и 25% за общината, в землището на която се намира талинът.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 3. Алинея първа на чл. 26 се изменя така: „В чл. 74, точка 12, алинея първа, от наредбата-закон за градските общини и чл. 72, точка 11, алинея първа, от наредбата-закон за селските общини, думите: „до 20 лв. на всеки декар“ се заличават.
Алинея първа и втора стават съответно алинея втора и трета.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 4. След чл. 28а се прибавя следният нов член:
„28-б. Общините могат да събират налог върху продажбата на спиртни питиета за консумиране в района на общината, както следва: до 5 лева на литър пиво, до 5 лева на литър вино, до

10 лева на литър ракия и до 15 лева на литър шампанско, шампанско, зираво и чуждестранно вино, малага, вермут, мастика, коняк, ликьор и други такива фини спиртни напитки. Столичната голяма община и общините: Пловдив, Варна, Русе, Бургас, Плевен, Сливен, Добрич, Стара Загора, Шумен, Хасково, Ямбол и Габрово могат да събират този налог в размери съответно до 10, 20 и 30 лева на литър. Събраните суми от този налог се употребяват само за посрещане на благоустройствени, строителни, социални, здравни и други такива нужди."

На деветия ред, след „Ямбол“, комисията прибави „Враца“, а на десетия ред, след цифрата „10“, комисията прибави цифрата „10.“

Спиро Трингов (зв): Г-н председателю! В комисията бяха приети градовете Кърджали и Лом.

Власи Власковски (к): Не е вярно това. Комисията отхвърля тия градове.

Докладчик Никола Павлов (з): Комисията отхвърля Кърджали и Лом и постави само Враца.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 4, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 5. В чл. 32, алинея първа, думите: „1 лев“ се заменят с думите: „2 лева“, а думите: „1.50 лева“, се заменят с думите: „3 лева“. В края на втория ред цифрата „3“ се поправя на „4“.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 6. В чл. 33, алинея първа, думите: „60 ст.“ се заменят с думите: „1 лев“ а думите: „1 лев“ се заменят с думите: „2 лева“.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 7. В чл. 39а, алинея първа, цифрата „200“ се заменя с цифрата 500, а думите: „а за дружествата — 5.000 лв.“ се заличават.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 8. След чл. 39а се прибавят следните нови членове:

„39к. Общините събират таксите и налозите за изхвърляне сметта от жилищата и от другите помещения и дворища, за ползване от общинските канали и за поддържане улиците в размери, определени според оценката на притежаваните в землището на общината сгради и застроени и незастроени места и съобразно установената за данъка върху сградите прогресия. Това постановление не се прилага по отношение на: а) имотите, освободени от данъка върху сградите, с изключение на тези, посочени в чл. 3, букви „и“ и „м“, от наредбата-закон за данък върху сградите и б) имотите на организациите, касите и др., посочени в забележката към чл. 48.

Поли определяне общата сума от прихода на таксите за изхвърляне сметта от жилищата и от другите помещения и дворища и от налога за поддържане на улиците се прибавя до 20% за подобрение и разширение на службите, а при определяне общата сума на прихода от таксата за ползване от общинските канали се прибавя чист доход до 10% от стойността на съществуващите канализационни съоръжения.

Разпоредбите на този член се прилагат от 1 януари 1946 г. по решение на общинския съвет и задължително от 1 януари 1947 г.

39л. Процентът 3% по чл. 75, точка 12, от наредбата-закон за градските общини, респективно чл. 73, точка 12, от наредбата-закон за селските общини, и чл. 51 от закона за водоснабдяване и канализация на населените места се изменя, начина от 1 януари 1946 г., на 5%.”

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 9. Алинея втора и трета на чл. 40а се изменят така:

„Последната алинея на същите членове и точки се изменя така: Налогът се изчислява върху пазарната стойност на недвижимите имоти, собствеността на които се прехвърля по силата на какъвто и да било юридическа сделка между живи.

Поли прехвърляне собствеността на недвижими имоти по регулация, налогът се изчислява по стойността, определена по реда на закона за благоустройството на населените места.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 10. В чл. 40б думите: „семечистачна и маслопроизводна машина“ се заменят с думите: „семечистачна машина и маслопроизводна машина на маслобини, които не подлежат на облагане по чл. 74, точка 20, от наредбата-закон за градските общини.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 11. В чл. 41, алинея първа, процентът „1.5%“ се заменя с процента „2%“.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 11, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 12. След чл. 43в се прибавя следният нов член:

„43г. В чл. 54, алинея втора, от наредбата-закон за градските общини думите: „до 200 лв. на заседание“ се заменят с думите: „на заседание до 600 лв. за Столичната голяма община, до 400 лв. за общините в областните градове и до 300 лв. за общините в останалите градове“. В чл. 51, алинея втора, от наредбата-закон за селските общини цифрата „50“ се заменя с цифрата „150“.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 12, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 13. В забележката към чл. 48 след думите: „юридически личности“ се прибавят думите: „а така също двореца в Балчик, еврейските народни и мюсюлманските вероизповедни общини“. Това допълнение относно двореца в Балчик се прилага от началото на 1945 г.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 13, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 14. Към чл. 56ж се прибавя следната нова алинея:

„В края на чл. 8, алинея трета, от закона за общинските стопански предприятия точката се заличава и се прибавят думите: „и утвърждават от министъра на вътрешните работи.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 14, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 15. В чл. 56у след първото изречение се прибавя следното ново изречение:

„За общините, чиято книжа са унищожени от бомбардировки и пожари, се опрощават същите и за годините от 1938 до 1943 г. включително, а след второто изречение се прибавя следното ново изречение: „Дължимите откупи и увеличения на общините Голяма София, Враца и Дупница за 1944 г. се събират до 30 юни 1946 г. в половин размер.“

Към същия член се прибавя следната нова алинея:

„Освобождават се от заплащане откупи и увеличения по временна трудова повинност за 1938 до 1944 г. включително всички политически затворници, концлагеристите, партизаните и политическите емигранти антифашисти, били такива през същите години.“

На деветия ред думите „прибавя следната нова алинея“ стават „прибавят следните нови алинеи.“

Накрая се прибавя следната нова алинея: (Чете)

„Отменява се забележка III към чл. 3 от наредбата-закон за временна трудова повинност.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 15, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 16. След чл. 56у се прибавят следните нови членове:

„56ф. Признават се за редовни извършените от общинските учреждения през 1943 и 1944 години разходи за доставяне от фондация „Българско дело“ при Дирекцията на пропагандата портретите на цар Борис, цар Симеон и царското семейство, макар портретите да не са доставени.“

56х. Признават се за законни таксите за документи (позволителни за заведения и пр.) така както са вписани в тарифа XIX, група IV, към приходен § 73 на редовния годишен бюджет на Столичната голяма община за 1945 г. Същите такси важат и за 1946 г., като Столичната общинска управа може да ги коригира, без обаче да ги увеличава.

56и. Срокът за доброволно плащане на първата третинка от общинските данъци, налози и такси за 1946 г. и на другите дължими до 20 март 1946 г. общински данъци, налози и такси се продължава до 20 май 1946 г.

Неплатената до тоя срок третинка се събира с 1% лихва месечно, начина от 20 март 1946 г.

На единадесетия ред „1946 година“ се заменя с „в бъдеще“.

Председателстващ Петър Попзлатев: Които приемат § 16, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приет окончателно.

Минаваме на точка втора от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на чл. 237 от закона за народното здраве.

Моля г-на докладчика да докладва законопроекта.

Докладчик д-р Петър Попсапов (з): (Чете)

ЗАКОН

за изменение и допълнение на чл. 237 от закона за народното здраве.

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

Докладчик д-р Петър Попсапов (з): (Чете)

„Параграф единствен. Чл. 237 се изменя така:

За добиване правоспособност по зъболекарство от кандидатите се иска:

а) да притежават вродено свидетелство от гимназии, признати от държавата;

б) да притежават диплом, че са завършили науките си в признат от държавата факултет;

в) да са прекарвали осеммесечен, а за участниците във войната и борбите срещу фашизма (партизани, политзаговорници и концлагеристи) — 6-месечен платен стаж в държавен, общински или друг обществен зъболекарски кабинет;

г) да са издържали колоквиум (държавен изпит);

д) издържалите колоквиум през и след 1945 г. зъболекари получават правоспособност, но са длъжни да заемат държавна, общинска или друга обществена зъболекарска служба за срок от две години, предимно в местните (селски и други) здравни служби, в място, в което нуждата от зъболекар е наложителна според мнението на министъра на народното здраве. Същите имат право през това време на частна практика в участъка на местослуженето. Документа за правоспособност получават, след като удостоверят, че са прекарвали две години задължителна служба при държавни, общински или други обществени зъболекарски служби.

Яни Янев (з): Значи, от 1940 г. се качихме на 1945 г.?

Докладчик д-р Петър Попсапов (з): Те влизат в закона, който гласувахме преди две седмици за задължителната служба на всички без изключение.

Председателстващ Петър Попзлатев: Обяснете кои са допълненията, които са вмъкнати в законопроекта.

Докладчик д-р Петър Попсапов (з): Новите допълнения, които се вмъкнаха в законопроекта, са, че стажът от 12 месеца се намалява на 8 месеца, а за участниците във войната и за борбите срещу фашизма остава 6 месеца. Те трябва да получат една привилегия.

Другото изменение е, че вместо „през 1940 г.“ става „през и след 1945 г.“ защото, повтарям, това е повторение на гласувания закон преди две седмици общо за задължителната служба на всички санитарни служители.

Друга малка промяна е тази, че предимно ще се запълват селските участъци и тогава градските. Разбира се, това е много основателно и е належащо.

Яни Янев (з): Мога ли да запitam, г-н председателю, докладчика за едно пояснение?

Председателстващ Петър Попзлатев: (Звъни) Моля! Нямате думата! Ако имате предложение, напишете го.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с докладвания параграф единствен, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

Минаваме на точка трета от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за допълнение на наредбата-закон за Българската земеделска и кооперативна банка.

Има думата г-н докладчикът.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

ЗАКОН

за допълнение на наредбата-закон за Българската земеделска и кооперативна банка.

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля, г-да народните представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

Подпредседател: ПЕТЪР ПОПЗЛАТЕВ

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„Параграф единствен. Към чл. 56, алинея трета, се прибавя следната забележка:

„Кооперативни служители с право на пенсия по закона за пенсията за изслужено време и по настоящия член се смятат също така: а) служителите с заплата в кооперативните сдружения от Южна Добруджа до присъединяването ѝ към царството по Крайовския договор; б) служителите с заплата при дружества с ограничена отговорност и предприятия им, ако в тях са участвували и участвуват само кооперативни сдружения или и със съучастнието на общини; в) служителите при Националния комитет на българските кооперации; г) инспекторите, деятелите и агентите-професионалисти при кооперативните застрахователни дружества, които за своя труд са получавали възнаграждения, а не заплати. Получените от професионалистите-инспектори, деятели и агенти възнаграждения се превръщат в месечна заплата с максимален размер, определен по години от банката, с оглед заплатата, получена от съответните щатни служители при кооперативните застрахователни дружества.

Служителите в кооперативните сдружавания от Южна Добруджа се приравняват по длъжност и заплата към съответната българска служба при кооперативните сдружавания и по нея стават отпускането на пенсията или тяхното ревизиране.

Следуемите се от 7 юли 1942 г. до влизането в сила на настоящата забележка вноски по чл. 38, буква „и“, от закона за пенсията за изслужено време се внасят от съответните кооперативни сдружения или техните предприятия, а всички останали вноски по същия член — от заинтересуваните лица или кооперативни сдружения и техните предприятия, с 8% сложна годишна лихва.“

Председателстващ Петър Попзлатев: Моля г-да народните представители, които приемат параграф единствен, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

Следващото заседание на Народното събрание ще стане на 9 април, 15 ч.

Председателството, в съгласие с правителството, предлага следния дневен ред за това заседание на Народното събрание:

Първо четене на законопроектите:

1. За разрешаване на фондация „Българско дело“ — София, да сключи заем от Българската земеделска и кооперативна банка, в размер на 110.000.000 лв., за нуждите на българската кинематография.

2. За изменение и допълнение на закона за уредба и управление на българските държавни железници и пристанища.

3. За постройка на местни железопътни линии със съвместни средства на Главната дирекция на железниците и пристанищата и заинтересуваните общини.

4. За увеличение на наказателните санкции по законите за закрила на труда.

5. За изменение на закона за отпускане 11.000.000 лв. заем на Силистренското градско общинско управление.

6. За изменение на закона за отпускане 18.000.000 лв. заем на общинското предприятие за експлоатация на Павелбанските минерални бани.

7. За изменение на закона за отпускане 2.500.000 лв. заем на Русенското градско общинско управление.

8. За изменение и допълнение на наредбата-закон за продължаване давностния срок за плащанията от осигуровката „Болест и майчинство“ при Института за обществено осигуряване.

9. За връщане на сумата 701.053 лв. от Института за обществено осигуряване на „Нептун“ — корабостроително акционерно дружество в София.

Моля г-да народните представители, които приемат този дневен ред, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

Обявявам заседанието за закрито.

(Закрито в 16 ч. 30 м.)

Секретари: { Д-Р ГЕОРГИ СЛАВЧЕВ
ГЕОРГИ ХРИСТОВ

Началник на Стенографското отделение: ДОНЧО ДУКОВ